

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«БІОЛОГІЯ»

“ _____ ” _____ 20__ року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради
міжнародного факультету

Протокол від 30 серпня 2024 р. № 1

СИЛАБУС

ОСНОВИ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

Обов'язкова навчальна дисципліна

рівень вищої освіти

галузь знань

спеціальність

кваліфікація освітня

освітньо-професійна програма

форма навчання

курс(и) та семестр(и) вивчення

навчальної дисципліни

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

09 «Біологія»

091 «Біологія»

Бакалавр

Біологія

заочна

3-й курс V-й семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри

інфекційних хвороб з епідеміологією

Зав. кафедри _____

(ініціали, прізвище)

Протокол від 29 серпня 2024 р. № 1

Полтава – 2024

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання.	д.мед.н., проф. Коваль Т.І., к.мед.н., доц. Боднар В.А., к.мед.н., доц. Полторапавлов В.А., к.мед.н., доц. Прийменко Н.О., к.мед.н., доц. Ізюмська О.М., к.мед.н., доц. Марченко О.Г., ас. Здор О.І.
Профайл викладача (викладачів)	https://infection.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	Завуч кафедри Боднар В.А +380677879510
E-mail:	infection@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті університету	https://infection.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 4,0 / 120 годин, із них:

Лекції – 6 год.

Практичні заняття – 10 год.

Консультації – 8 год.

Самостійна робота – 96 год.

Вид контролю - ПМК

Політика навчальної дисципліни

Здобувачі освіти на кафедрі інфекційних хвороб з епідеміологією з о б о в ' я з а н і:

- ✓ поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу та дотримуватися етичних норм;
- ✓ виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- ✓ відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- ✓ виконувати вимоги навчального плану у терміни, визначені графіком навчального процесу та індивідуального навчального плану;
- ✓ приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу занять;
- ✓ відпрацювати всі пропущені заняття;
- ✓ не допускати втрати, індивідуального навчального плану, належно відноситись до їх зберігання;
- ✓ дотримуватись відповідно ділового стилю одягу спеціаліста-професіонала, предмети одягу повинні бути чистими та випрасуваними;
- ✓ підтримувати порядок в аудиторіях, навчальних приміщеннях, дбайливо та охайно відноситись до меблів, обладнання, підручників, книжок тощо;
- ✓ не виносити без дозволу речі та обладнання з навчальних кімнат, лабораторій;
- ✓ не допускати протиправних дій, аморальних вчинків.
- ✓ дотримуватись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ – це сукупності етичних принципів та визначених законом правил, під час навчання, та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. **Порушенням академічної доброчесності вважається:** академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, (формами обману є академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування), хабарництво.

Важливою умовою успішного навчального процесу на кафедрі біології є особисте дотримання, правил поведінки прийнятих в Університеті та в суспільстві.

На кафедрі біології здобувач освіти, як майбутній лікар, повинен мати високий рівень культури поведінки, поводити себе гідно, тактовно, зберігати витримку і самоконтроль.

Здобувачу освіти на кафедрі інфекційних хвороб з епідеміологією з а б о р о н я є т ь с я:

- ✓ порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних на те причин;
- ✓ запізнюватися на заняття;
- ✓ пропускати заняття без поважних причин;
- ✓ протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача;
- ✓ користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача;
- ✓ займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу;
- ✓ використовувати медичну форму та окремі її елементи, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам;
- ✓ вживати наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги, спиртні напої;
- ✓ перебувати на у стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння;

- ✓ палити;
- ✓ вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику;
- ✓ вчиняти протиправні дії;
- ✓ здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.

При організації освітнього процесу на кафедрі біології ПДМУ викладачі, здобувачі освіти, діють відповідно до:

–«Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті»;

–«Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету»;

–«Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету»;

–«Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;

–«Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;

–«Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;

–«Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету»;

–«Положення про рейтинг здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;

–«Положення про заочну форму навчання в ПДМУ»;

- «Положення про дистанційну форму навчання» у Полтавському державному медичному університеті»

Ознайомлення з вищезазначеними положеннями доступне за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Розповсюдження інфекційних хвороб в людській популяції має свої закони. Для успішної боротьби з інфекційними хворобами необхідно розуміти закономірності та механізм розвитку епідемічного процесу в людській популяції та його особливості під час надзвичайних ситуацій. Організація та проведення профілактичної та протиепідемічної роботи в сучасних умовах покладена на сімейного лікаря, що також потребує спеціальних знань та вмінь.

В сучасних умовах в світі постійно відбуваються надзвичайні ситуації, під час яких окрім факторів самої надзвичайної ситуації, активізуються і природні та соціальні фактори епідемічного процесу, що призводить до підвищення рівня захворюваності та смертності населення, а організація і проведення своєчасних, у повному обсязі профілактичних та протиепідемічних заходів є викликом для системи охорони здоров'я населення України.

В умовах реформування системи охорони здоров'я України з акцентом на її профілактичній спрямованості, актуальним є боротьба з інфекційними захворюваннями та зниження летальних випадків від інфекційної патології.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи епідеміології» здійснюється здобувачами освіти на III курсі, у V семестрі.

Преквізити

Дисципліна «Основи епідеміології» базується на попередньо вивчених здобувачами освіти на попередніх курсах освітніх компонент "Загальна біологія", "Гігієна".

Постреквізити

Дисципліна «Основи епідеміології» закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами освіти знань та вмінь із профільних теоретичних і професійно-практичних дисциплін («Вірусологія», «Паразитологія», «Основи імунології»).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “**Основи епідеміології**” є формування системи базових знань з теорії механізму передачі збудників інфекційних хвороб, практичних вмій та навичок з планування і здійснення протиепідемічних та профілактичних заходів щодо найбільш поширених та інфекційних хвороб, які мають міжнародне значення на основі епідеміологічного методу дослідження як основи методології наукового дослідження, оптимізації процесу діагностики, лікування та профілактики захворювань та використання принципів доказової медицини в прийнятті обґрунтованих рішень по проведенню лікувальних та профілактичних заходів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи епідеміології» є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі біології, здатних розв'язувати комплексні проблеми вивчення, діагностики, дослідження та профілактики вродженої і спадкової патології людини, розробка шляхів запобігання впливу негативних факторів середовища на спадковість людини, отримання та поглиблення знань, умінь, навичок з генетики людини, необхідних у професійній діяльності, встановлених на основі загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Біологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія та біохімія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є епідемічний процес, тобто розповсюдження будь-яких патологічних станів (інфекційного та неінфекційного генезу) в людській популяції.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності:

СК 6. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.

СК 10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

ПРН 1. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.

ПРН 5. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН 9. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПРН 12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПРН 15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

Результати навчання для дисципліни: по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- історію розвитку епідеміології, внесок в епідеміологію видатних вітчизняних та зарубіжних вчених;

- клінічно-епідеміологічну класифікацію інфекційних хвороб, особливості епідеміології кожної групи інфекцій;
 - закономірності та структуру епідемічного процесу, джерела збудників інфекції, шляхи і чинники передачі, епідеміологічну роль різних форм проявів інфекції;
 - сприйнятливість до інфекційних хвороб, їх контагіозність;
 - методи активного виявлення інфекційних хворих та принципи збирання епідеміологічного анамнезу;
 - методику епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб;
 - протиепідемічні заходи щодо джерел інфекції, механізмів передачі та осіб, які спілкувалися з хворим;
 - систему профілактики карантинних інфекцій;
 - методи стерилізації та дезінфекції;
 - основи деонтології і медичної етики при спілкуванні з інфекційними хворими та їхніми родичами, з лікарями інших спеціальностей, для роз'яснювальної роботи серед населення;
- вміти:**
- характеризувати епідемічний процес, його чинники, епідемічний осередок;
 - вміти визначити джерело, інфекційний агент та механізм передачі інфекційного захворювання;
 - проводити санітарно-освітню роботу щодо профілактики інфекційних захворювань;
 - збирати дані епідеміологічного анамнезу;
 - розробляти протиепідемічні заходи в осередку.

Структура навчальної дисципліни

Зміст змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні заняття	Консультації		СРС
Модуль 1. Основи епідеміології						
	120	6	10		8	96
<i>Змістовий модуль 1. Основи епідеміології</i>						
Предмет епідеміології. Поняття про епідемічний процес, принципи вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності.		2			2	10
Введення в епідеміологію. Предмет та методи епідеміології. Основні епідеміологічні поняття.			2			
Організаційно-методична робота відділу епідеміологічного нагляду (спостереження) та профілактики інфекційних захворювань. Інфекційний контроль.						

Дезінфекція та стерилізація		2	2			
Організація вакцинопрофілактики інфекційних захворювань.		2			2	10
Календар профілактичних щеплень, щеплення дітей і дорослих, обов'язкові та рекомендовані щеплення.			2			
Термінова профілактика інфекцій						10
Епідеміологічна характеристика кишкових інфекцій бактеріальної етіології (черевний тиф, сальмонельоз, шигельоз). Профілактичні та протиепідемічні заходи.						10
Епідеміологічна характеристика бактеріальних інфекцій дихальних шляхів (дифтерія, менінгококова інфекція, кашлюк, скарлатина). Профілактичні та протиепідемічні заходи.						10
Епідеміологічна характеристика інфекцій дихальних шляхів вірусної етіології (кір, краснуха, вітряна віспа,). Профілактичні та протиепідемічні заходи.			2			
Епідеміологічна характеристика інфекцій дихальних шляхів вірусної етіології (грип, COVID-19). Профілактичні та протиепідемічні заходи.			1			
Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) при наданні допомоги пацієнтам з коронавірусною інфекцією.						10
Епідеміологічна характеристика вірусних кров'яних інфекцій (ВІЛ/СНІД). Профілактичні та протиепідемічні заходи.						4
Епідеміологічна характеристика вірусних кров'яних інфекцій (вірусні гепатити В,С). Профілактичні та протиепідемічні заходи.						5
Епідеміологічна характеристика інфекцій з контактним механізмом передачі бактеріальної етіології (правець, сифіліс, бешиха). Профілактичні та протиепідемічні заходи.				2		
Особливо небезпечні інфекції. Санітарний захист кордонів.						10
Військова епідеміологія. Біологічна зброя.					2	
Епідеміологічні дослідження. Епідеміологічний метод. Задачі епідеміологічних досліджень. Поняття					2	

про показники розповсюдженості інфекційних хвороб та показники захворюваності.						
Клінічна епідеміологія як наука. Основні принципи і методологія, як основа доказової медицини.						6
Разом за модулем		6	10		8	96

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Основи епідеміології		
1	Предмет епідеміології. Поняття про епідемічний процес, принципи вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності. 1. Епідеміологія. Епідемічний процес. 2. Епідеміологічні чинники ризику. Вплив інфекційних захворювань на громадське здоров'я. 3. Поширеність інфекційних захворювань у світі. Епідемії та пандемії.	2
2	Дезінфекція та стерилізація 1. Поняття дезінфекції та стерилізації. 2. Основні етапи передстерилізаційного очищення. 3. Контроль якості передстерилізаційної очистки. 4. Особливості стерилізації медичного інструментарію. 5. Контроль якості стерилізації.	2
3	Організація вакцинопрофілактики інфекційних захворювань. 1. Календар профілактичних щеплень. 2. Обов'язкові та рекомендовані вакцини. 3. Показання та протипоказання до проведення щеплень. 4. Побічні реакції та ускладнення від вакцинації.	2
Разом:		6

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Модуль 1. Основи епідеміології		
1	Введення в епідеміологію. Предмет та методи епідеміології. Основні епідеміологічні поняття. 1. Епідеміологія як наука. 2. Предмет, завдання та методи епідеміології. 3. Основні епідеміологічні поняття: інфекційний агент, механізм передачі, джерело інфекції, контагіозність, спорадичний випадок, епідемія, пандемія, вогнище інфекційного захворювання тощо.	2
2	Дезінфекція та стерилізація 1. Дезінфекція, дезінсекція, дератизація.. 2. Етапи передстерилізаційного очищення. 3. Фенолфталеїнова та азопірамова проби: мета та етапи проведення, оцінка результату. 4. Стерилізація. Контроль якості стерилізації.	2

3	Календар профілактичних щеплень, щеплення дітей і дорослих, обов'язкові та рекомендовані щеплення. 1. Діючий календар профілактичних щеплень. 2. Особливості вакцинації дітей та дорослих. 3. Вакцинація від вітряної віспи, вірусного гепатиту А, менінгококової інфекції, грипу.	2
4	Епідеміологічна характеристика інфекцій дихальних шляхів вірусної етіології (кір, краснуха, вітряна віспа, грип, COVID-19). Профілактичні та протиепідемічні заходи. 1. Епідеміологічна характеристика кору. Особливості клінічного перебігу. Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку кору. 2. Епідеміологічна характеристика краснухи. Особливості клінічного перебігу. Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку краснухи. 3. Епідеміологічна характеристика вітряної віспи. Особливості клінічного перебігу. Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку вітряної віспи. 4. Епідеміологічна характеристика грипу. Особливості клінічного перебігу. Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку грипу. 5. Епідеміологічна характеристика коронавірусної хвороби COVID-19. Особливості клінічного перебігу. Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку COVID-19	2
5	Підсумковий модульний контроль	2
	Разом:	10

План проведення консультацій

№	Зміст	К-ть год.
1	Консультація 1	2
2	Консультація 2	2
3	Консультація 3	2
4	Консультація 4	2
	Разом	8

Самостійна робота

№	Зміст	К-ть год.
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	24
	Підготовка до лекцій	18
2	Підготовка до ПМК	6
3	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять (перелік)	
	Принципи вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності.	5
	Вакцинація окремих груп населення. Термінова профілактика інфекцій	5
	Поняття про медицину подорожей.	5
	Черевний тиф, сальмонельоз, шигельоз. Профілактичні та протиепідемічні заходи.	5
	Дифтерія, менінгококова інфекція, кашлюк, скарлатина. Профілактичні та протиепідемічні заходи.	5
	Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) при наданні допомоги пацієнтам з коронавірусною інфекцією.	5
	Епідеміологічна характеристика вірусних кров'яних інфекцій (ВІЛ/СНІД). Профілактичні та протиепідемічні заходи.	5
	Епідеміологічна характеристика вірусних кров'яних інфекцій (вірусні гепатити)	5

	В,С). Профілактичні та протиепідемічні заходи.	
	Особливо небезпечні інфекції. Санітарний захист кордонів.	3
	Клінічна епідеміологія як наука. Основні принципи і методологія, як основа доказової медицини.	5
	Разом	96

Індивідуальна робота

1. Дослідницька робота з оформленням звіту згідно плану наукової роботи кафедри.
2. Участь в експериментальних дослідженнях з підготовкою демонстраційних матеріалів (за запропонованими темами).
3. Створення ілюстраційних матеріалів (таблиць, графіків, малюнків, слайдів, стендів, тощо).
4. Проведення бібліографічного пошуку спеціальної літератури.
5. Заповнення карти епідеміологічного обстеження осередку інфекційного захворювання.

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю Інфекційні хвороби

1. Поняття „інфекція”, „інфекційний процес”, „інфекційна хвороба”. Особливості інфекційних хвороб.
2. Класифікація інфекційних хвороб.
3. Принципи діагностики інфекційних хвороб.
4. Методи специфічної діагностики інфекційних хвороб.
5. Принципи профілактики інфекційних хвороб.
6. Принципи лікування інфекційних хвороб.
7. Загальна характеристика інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом передавання.
8. Черевний тиф, паратифи А і В: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
9. Холера: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
10. Сальмонельоз: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
11. Харчові токсикоінфекції: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
12. Шигельоз: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
13. Ботулізм: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару.
14. Загальна характеристика інфекційних хвороб дихальних шляхів.
15. Грип: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації.
16. Класифікація герпес-вірусів людини. Загальна характеристика герпесвірусних хвороб.
17. Герпетична інфекція: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації.
18. Вітряна віспа. Оперізувальний герпес. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару.

19. Інфекційний мононуклеоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації.
20. Особливості перебігу герпесвірусних інфекцій у хворих на ВІЛ/СНІД.
21. Кір: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості перебігу у дорослих, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
22. Краснуха: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості перебігу у дорослих, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
23. Вірусна паротитна хвороба: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості перебігу у дорослих, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
24. Дифтерія: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки із інфекційного стаціонару.
25. Менінгококова інфекція: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування різних клінічних форм, невідкладна допомога на догоспітальному етапі, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
26. Загальна характеристика кров'яних інфекційних хвороб.
27. ВГА: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
28. ВГЕ: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
29. ВГВ: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика, прогноз. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
30. ВГС: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика, прогноз. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
31. ВГД: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика, прогноз. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.
32. Хронічні вірусні гепатити: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, принципи лікування, прогноз.
33. ВІЛ-інфекція: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика, прогноз. Порядок госпіталізації, обстеження, диспансеризації.
34. СНІД-асоційовані протозойні інвазії: криптоспоридіоз, ізоспоровоз, церебральний токсоплазмоз. Клінічна і лабораторна діагностика. Принципи лікування і профілактики. Показання до госпіталізації.
35. СНІД-асоційовані мікози: кандидоз, пневмоцистна пневмонія, криптококоз. Клінічна і лабораторна діагностика. Принципи лікування і профілактики. Показання до госпіталізації.
36. Сказ: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики. Порядок госпіталізації.
37. Пращець: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики. Порядок госпіталізації.

38. Бешиха: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики. Показання до госпіталізації.

39. Чума: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару. Профілактичні заходи в осередку.

40. Сибірка: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару. Профілактичні заходи в осередку.

41. Туляремія: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару. Профілактичні заходи в осередку.

42. Гарячки Марбург, Ебола, Ласса: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

Епідеміологія

1. Основні етапи розвитку епідеміології.
2. Епідемічний процес та його складові.
3. Особливості епідемічного процесу при антропонозах та зоонозах. Поняття про сапронози.
4. Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.
5. Епідеміологічний метод дослідження, його структура.
6. Дизайн епідеміологічних досліджень.
7. Рівні доказовості в медицині.
8. Аналіз територіального розподілу захворюваності.
9. Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
10. Прояви епідемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
11. Структура та рівень захворюваності населення по колективам, групам та нозологічним формам.
12. Поняття про територію, групи, час та чинники ризику.
13. Значення соціального фактору в розвитку епідемічного процесу.
14. Значення природного фактору в розвитку епідемічного процесу.
15. Мета і особливості організації скринінгових обстежень населення.
16. Виявлення та реєстрація інфекційних захворювань.
17. Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб.
18. Хвора людина і носій та їх епідеміологічне значення.
19. Категорії носіїв збудників інфекційних хвороб.
20. Заходи щодо знезараження хворих та носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.
21. Епідеміологічне значення тварин (гризуни, свійські тварини тощо).
22. Визначення механізму передачі, його ланки. Чинники і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.
23. Типи механізмів передачі збудників інфекційних хвороб людини.
24. Осередок інфекційної хвороби.
25. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.
26. Визначення дезінфекції, її види і методи. Контроль якості дезінфекції.
27. Стерилізація та її етапи, контроль якості.
28. Календар профілактичних щеплень України. Правові аспекти вакцинопрофілактики.
29. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів.

30. Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.
31. Епідеміологічні особливості групи кишкових інфекцій.
32. Епідеміологічні особливості групи інфекцій дихальних шляхів.
33. Епідеміологічні особливості групи кров'яних інфекцій.
34. Епідеміологічні особливості групи зовнішніх покривів.
35. Епідеміологія та профілактика інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги.
36. Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених захворювань.
37. Інфекційний контроль.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

Інфекційні хвороби

1. Вміти обгрунтувати попередній клінічний діагноз найбільш поширених інфекційних хвороб із повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання.
2. Вміти розпізнавати ускладнення та невідкладні стани у хворих на найбільш поширені інфекційні хвороби з повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання.
3. Вміти призначати план обстеження хворим на найбільш поширені інфекційні хвороби з повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання.
4. Здійснювати клінічну і лабораторну диференціальну діагностику інфекційних хвороб із повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання.
5. Призначати раціональне лікування хворим на інфекційні хвороби з повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання на різних етапах медичної допомоги.
6. Вміти надавати невідкладну допомогу хворим на інфекційні хвороби з повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання.
7. Планувати основні профілактичні заходи щодо інфекційних хвороб із повітряно-крапельним та фекально-оральним механізмами передавання.
8. Вміти обгрунтувати попередній клінічний діагноз гострих вірусних гепатитів, кров'яних інфекцій, інфекційних хвороб із рановим та множинними механізмами передавання.
9. Вміти розпізнавати ускладнення та невідкладні стани у хворих на гострі вірусні гепатити, кров'яні інфекції, інфекційні хвороби із рановим та множинними механізмами передавання.
10. Вміти призначати план обстеження хворим на гострі вірусні гепатити, кров'яні інфекції, інфекційні хвороби із рановим та множинними механізмами передавання.
11. Здійснювати клінічну і лабораторну диференціальну діагностику гострих і хронічних вірусних гепатитів, кров'яних інфекцій, інфекційних хвороб із рановим та множинними механізмами передавання.
12. Призначати раціональне лікування хворим на гострі вірусні гепатити, кров'яні інфекції, інфекційні хвороби із рановим та множинними механізмами передавання.
13. Вміти надавати невідкладну допомогу хворим на гострі вірусні гепатити, кров'яні інфекції, інфекційні хвороби із рановим та множинними механізмами передавання.
14. Планувати основні профілактичні заходи щодо вірусних гепатитів, кров'яних інфекцій, інфекційних хвороб із рановим та множинними механізмами передавання.

Епідеміологія

1. Визначення прогнозу рівня захворюваності на наступний рік за лінією тенденції багаторічної динаміки захворюваності.
2. Визначення рівня інфікованості населення за даними вибіркового лабораторних досліджень та його епідеміологічна оцінка.
3. Заповнення річного „Звіту про окремі інфекційні і паразитарні захворювання” (форма №2).
4. Заповнення журналу обліку інфекційних захворювань (форма №60).
5. Заповнення екстреного повідомлення про вперше виявлене інфекційне або паразитарне захворювання (форма №58).
6. Заповнення карти профілактичних щеплень (форма №63) та індивідуальної карти розвитку дитини (форма 112).

7. Визначення коефіцієнту епідеміологічної ефективності щеплень та його оцінка.
8. Обґрунтування переліку протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань.
9. Створення стовпчикових діаграм для наглядного вираження епідеміологічних даних та визначення груп та чинників ризику захворюваності.
10. Відбір матеріалу для бактеріологічного дослідження на дифтерійну інфекцію.
11. Визначення коефіцієнта сезонності річної динаміки захворюваності на діаграмі розподілу захворюваності по місяцях року та його оцінка.
12. Оцінка якості дезінфекції і стерилізації при вірусних гепатитах А та В.
13. Проведення протиепідемічних заходів в осередках кишкових, дихальних та кров'яних інфекцій

Форма підсумкового контролю успішності навчання - ПМК

Система поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінки поточної навчальної діяльності

Поточне оцінювання студентів з відповідних тем проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно»):

- «відмінно» – студент володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, так і тестового контролю. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практична робота виконується в повному обсязі.

- «добре» – студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 75 – 85%, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 75% питань. Практична робота виконана в повному обсязі, допускаються незначні помилки.

- «задовільно» – студент володіє знаннями по темі в обсязі не менше 60 – 65%, під час тестування відповідає не менш ніж на 60% запитань. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не відкореговують. Не в повному обсязі виконано практичну роботу.

- «незадовільно» – студент не засвоїв необхідний мінімум знань з теми заняття та тестування в межах менш ніж 60% знань. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Завдання тестового контролю виконані менш ніж на 60%. Практичними навичками не володіє.

Бал визначається згідно таблиці 1:

Таблиця 1. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш

3 (задовільно)	D	ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю. Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Поточна успішність дорівнює середньому арифметичному оцінок поточного контролю за практичні заняття та самостійну роботу (ведення конспекту, написання фрагменту курації, робота у відділеннях). Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Викладач вносить бали після їх конвертації з середнього балу успішності згідно таблиці. Мінімальна кількість балів, що студенти отримують за поточну успішність – 72.

Бал визначається згідно таблиці 2:

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля (A * 24)	Бали за ПМК з модуля (A*16)	Бали за модуль та/або екзамен (A*24 + A*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		

2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130		
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136	D	
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140		
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152	C	4 добре
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160		
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176	B	
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180		
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196	A	5 відмінно

4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Підсумковий модульний контроль

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення модуля на контрольному занятті. До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали всі види навчальних завдань, передбачені навчальною програмою, і при вивченні модуля набрали за поточну навчальну діяльність кількість балів, не менше за мінімальну (72 бали).

Кількість балів, яку може набрати студент за результатами підсумкового модульного контролю: **максимальна - 80, мінімальна - 50.**

Контроль теоретичної та практичної підготовки студента під час підсумкового модульного контролю здійснюється за наступним регламентом:

1. Проведення **тестового контролю** (протягом 30 хвилин - виконання **30 тестових завдань** вибіркового типу з однією правильною відповіддю).
2. Розв'язування **п'яти ситуаційних задач з двома питаннями в кожній задачі** протягом 20 хвилин
3. **Відповідь на одне питання** з переліку питань для підготовки до підсумкового модульного контролю (на одного студента по 1 хвилині).

Завдання мають бути стандартизовані й спрямовані на контроль досягнення кінцевих цілей студентом під час вивчення модуля.

Перевірка виконання навчальних занять здійснюється викладачем на контрольному занятті по мірі їх виконання.

Критерії оцінювання.

Комплексна кількість балів, що студент набирає за результатами підсумкового модульного контролю, має такі складові:

1. За результатами тестового контролю студент одержує:

100% – 30 правильних відповідей – 50 балів

– 29 правильних відповідей – 50 балів

– 28 правильних відповідей – 48 балів

– 27 правильних відповідей – 46 балів

– 26 правильних відповідей – 44 бали

– 25 правильних відповідей – 42 бала

80% – 24 правильні відповіді – 40 балів

– 23 правильні відповіді – 38 балів

– 22 правильні відповіді – 36 балів

– 21 правильна відповідь – 34 бали

– 20 правильних відповідей – 32 бала

– 19 правильних відповідей – 30 балів

60% – 18 правильних відповідей – 30 балів

2. За правильну відповідь на питання ситуаційної задачі студент отримує 2 бала, тобто максимум за правильні відповіді на всі питання ситуаційних задач студент отримує **20 балів** (10 питань x 2 бала = 20 балів).

3. 10 балів - за **правильну відповідь на питання** із списку питань для підготовки до підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Здобувачі вищої освіти які під час вивчення модуля мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до формули «**Бали за модуль та/або екзамен = (А*24 + А*16)**» де А – середній бал за чотирибальною шкалою, округлений до сотих; при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою.

Методи навчання

- **вербальні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- **наочні** (дані лабораторно-інструментальних методів діагностики, історії хвороб, тематичні хворі);
- **практичні** (курація хворих, описання рентгенограм, інтерпретація даних лабораторно-інструментальних методів діагностики).
- робота в фокус-групах, «мозковий штурм»; активна дискусія; метод моделювання конкретних ситуацій, рольові ігри

Методи контролю

Усне опитування: фронтальне, індивідуальне, комбіноване, співбесіда.

Письмовий контроль: письмова перевірка здійснюється у формі перевіркової (контрольної) роботи, написання конспектів.

Тестовий контроль: використовується тести закритої форми, які передбачають вибір відповіді з певної кількості варіантів.

Програмований контроль здійснюватися за допомогою індивідуальних автоматизованих засобів.

Практична перевірка: проводиться перевірка практичних професійних умінь і навичок під час проведення практичних занять.

Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни;
2. Силабус з дисципліни;
3. Плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
4. Методичні рекомендації для викладача;
5. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів під час підготовки до практичного заняття та на занятті;
6. Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
7. Питання та завдання до контролю засвоєння модуля, перелік практичних навичок;
8. Історії хвороби, результати обстеження, алгоритми обстеження
9. Мультимедійні презентації лекційного курсу кафедри.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Інфекційні хвороби : підручник / за ред. О. А. Голубовської. — Київ : ВСВ «Медицина», 4-те вид., перероблене і доповнене. — 2022. — 464 с.
2. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, О. М. Чемич, Н. І. Льїна. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 256 с.
3. Епідеміологія: протиепідемічні заходи : навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н. І. Льїна [та ін.]. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 288 с.

Допоміжна

1. Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19) : навч. посібник / О.А. Голубовська, А.В. Шкурба, О.В. Безродна та ін. за ред. за ред. О.А. Голубовської — Київ : ВСВ «Медицина», 2023. — 300 с.
2. Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань дітей та дорослих / Т. О. Крючко, Т. І. Коваль, О. Г. Марченко, О. Я. Ткаченко. — Львів : Магнолія-2006, 2-е доповнене видання, 2023. — 158 с.
3. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль: навч. посібник / К.В. Юрко, В.М. Козько, Г.О. Соломенник. — Київ: ВСВ «Медицина», 2020. — 296 с.
4. Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навч. посібник / К.В. Юрко, Г.О. Соломенник. — Київ: ВСВ «Медицина», 2023. — 255 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт МОЗ України: www.moz.gov.ua
2. Сайт ВООЗ: www.who.int
3. Centers for Disease Control and Prevention (Центр з контролю та профілактики захворювань, США): <http://www.cdc.gov/>

Силабус склали:

проф. Коваль Т.І., доц. Боднар В.А., доц. Марченко О.Г.